

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. spalio 22 d.(\*)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Pašto perlaido paslauga – Direktyva 97/67/EB – Taikymo sritis – Nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias suteikiamos išimtinės teisės teikti pašto perlaidos paslaugą – Valstybės pagalba – Ekonominė veikla – Visuotinės ekonominės svarbos paslaugos“

Byloje C-185/14

dėl *Varhoven administrativen sad* (Vyriausiasis administracinis teismas, Bulgarija) 2014 m. balandžio 9 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2014 m. balandžio 14 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

**EasyPay AD,**

**Finance Engineering AD**

prieš

**Ministerski savet na Republika Bulgaria,**

**Natsionalen osiguritelen institut**

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro antrosios kolegijos pirmininko pareigas einanti pirmosios kolegijos pirmininkė R. Silva de Lapuerta, teisėjai J. L. da Cruz Vilaça (pranešėjas), A. Arabadjiev, C. Lycourgos ir J. C. Bonichot,

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2015 m. birželio 4 d. posėdžiui,

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

- *EasyPay AD*, atstovaujamos direktoriaus B. Grigorov,
- *Natsionalen osiguritelen institut*, atstovaujamo direktoriaus B. Petkov,
- Bulgarijos vyriausybės, atstovaujamos E. Petranova ir D. Drambozova,
- Europos Komisijos, atstovaujamos G. Koleva, R. Sauer ir C. Vollrath,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

## Sprendim?

1 Prašymas priimti prejudicin? sprendim? pateiktas d?l 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/67/EB d?l Bendrijos pašto paslaug? vidaus rinkos pl?tros bendr?j? taisykl? ir paslaug? kokyb?s gerinimo (OL L 15, 1998, p. 14; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 6 sk., 3 t., p. 71), iš dalies pakeistos 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/6/EB (OL L 52, p. 3; toliau – Direktyva 97/67), ir SESV 106 bei 107 straipsni? išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrin?jant *Easy Pay AD* ir *Finance Engineering AD* gin?? su *Ministerski savet na Republika Bulgaria* (Bulgarijos Respublikos ministr? taryba, toliau – Ministr? taryba) ir *Natsionalen osiguritel en institut* (Nacionalinis socialin?s apsaugos institutas, toliau – institutas) d?l kai kuri? Nutarimo d?l pensij? ir draudimo laikotarpi? (*Naredba za pensiite i osiguritelniya stazh*, toliau – nutarimas) straipsni? panaikinimo ar paskelbimo negaliojan?iais.

## Teisinis pagrindas

### S?jungos teis?

3 Pagal Direktyvos 97/67 1 straipsn?:

„Šia direktyva nustatomos bendros taisykl?s d?l:

- pašto paslaug? teikim? reglamentuojan?i? s?lyg?,
- universali?j? pašto paslaug? teikimo Bendrijoje,
- universali?j? paslaug? finansavimo tokiomis s?lygomis, kuriomis garantuojamas nuolatinis toki? paslaug? teikimas,
- tarif? nustatymo princip? ir universali?j? paslaug? apskaitos skaidrumo,
- universali?j? paslaug? kokyb?s standart? nustatymo ir sistemos, garantuojan?ios toki? standart? atitikim?, suk?rimo,
- technini? standart? suderinimo,
- nepriklausom? nacionalini? reguliavimo institucij? suk?rimo.“

4 Šios direktyvos 2 straipsnyje numatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamos s?vokos:

1) pašto paslaugos: paslaugos, kurias sudaro pašto siunt? surinkimas, r?šiavimas, vežimas ir skirstymas;

<...>

4) surinkimas: pašto paslaug? teik?jo vykdoma pašto siunt? surinkimo operacija;

5) skirstymas: procesas pradedant r?šiavimu skirstymo centre ir baigiant pašto siunt? pristatymu nurodytu adresu;

6) pašto siunta: adresuota ir galutin?s formos siunta, kuri? turi gabenti pašto paslaug? teik?jas.

Be korespondencijos siuntų, tokios siuntos taip pat apima, pavyzdžiui, knygas, katalogus, laikraščius, periodinius leidinius ir pašto siuntinius su prekėmis, kurios turi komercinę vertę arba jos neturi;

7) korespondencijos siunta: rašytinis pranešimas, užrašytas ant bet kokios fizinės medžiagos, siųstinas ir pristatytinas ant pašto siuntos ar pakuotės siuntėjo nurodytu adresu. Knygos, katalogai, laikraščiai ir periodiniai leidiniai nėra laikomi pašto korespondencija;

<...>

5 2011 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimo 2012/21/ES dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 106 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai, kompensacijos už viešųjų paslaugų forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas (OL L 7, 2012, p. 3, toliau – VESP sprendimas), 2 straipsnyje nustatyta:

„1. Šis sprendimas taikomas vienai iš toliau nurodytų kategorijų priklausančiai valstybės pagalbai kompensacijos už viešųjų paslaugų forma, suteiktai įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, kaip nurodyta [SESV] 106 straipsnio 2 dalyje:

a) kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugą, kuri vertė per metus neviršija 15 mln. [eur], teikiama kitose nei transporto ir transporto infrastruktūros srityse; <...>

2. Šis sprendimas taikomas tik tada, kai įmonei pavedama teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugą ne ilgesnį nei dešimties metų laikotarpį. Kai pavedimo laikotarpis ilgesnis nei dešimt metų, sprendimas taikomas tik tada, kai paslaugos teikėjas turi imtis didelių investicijų, kurios turi būti amortizuotos per ilgesnį laikotarpį pagal bendruosius apskaitos principus.

<...>

6 Šio sprendimo 3 straipsnis, susijęs su pagalbos suderinamumu ir pranešimo reikalavimo netaikymu, suformuluotas taip:

„Valstybės pagalba kompensacijos už viešųjų paslaugų forma, kuri atitinka šiame sprendime nustatytas sąlygas, yra suderinama su vidaus rinka, jai netaikomas išankstinio pranešimo reikalavimas, kaip numatyta [SESV] 108 straipsnio 3 dalyje, jeigu ji taip pat atitinka iš [ESV] išsirutusias ar Sąjungos tam tikros sektorių teisės aktų kylančius reikalavimus.“

7 VESP sprendimo 10 straipsnyje, kuriame įtvirtintos pereinamojo laikotarpio nuostatos, numatyta:

„Šis sprendimas taikomas iki jo įsigaliojimo skirtai individualiai pagalbai ir pagalbos schemoms laikantis šių nuostatų:

a) pagalbos schemos, patvirtintos prieš įsigaliojant šiam sprendimui, kurios laikytos suderinama [suderinamomis] su vidaus rinka ir kurioms netaikytas reikalavimas apie jas pranešti pagal [2005 m. lapkričio 28 d. Komisijos] sprendimą 2005/842/EB [dėl [SESV] [106] straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai, kompensacijos už viešųjų paslaugų forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas (OL L 312, p. 67)], ir toliau laikomos suderinamos su vidaus rinka; joms dar dvejus metus netaikomas reikalavimas apie jas pranešti;

<...>

8 Pagal šio sprendimo 11 straipsnį juo „panaikinamas Sprendimas 2005/842/EB“.

9 VESP sprendimo 12 straipsnyje numatyta: „Šis sprendimas įsigalioja 2012 m. sausio 31 d.“

#### *Bulgarijos teis?*

10 Remiantis Socialinės apsaugos kodekso (*Kodeks za sotsialno osiguriavane*) 106 straipsniu, šio kodekso 6 skyriaus „Privalomasis pensijų draudimas“ taikymas ir pensijų išmokėjimas reglamentuojamas Ministrų tarybos priimtu teisės aktu.

11 Nutarimo, priimto 2000 m. kovo 10 d. Ministrų tarybos įsakymu Nr. 30, 50 straipsnyje nustatyta: „Pensijas ir priedus išmoka [instituto] teritoriniai skyriai per pašto skyrius ir šalies viduje esančius bankus <...>“

12 Nutarimo 51 straipsnyje patikslinama, kad „pensijas ir priedus pašto skyriai išmoka pensininko nuolatiniu arba tuometiniu adresu nutarime nustatyta tvarka“.

13 Kaip nustatyta nutarimo 54 straipsnio 1 dalyje, „[instituto] teritorinis skyrius visiems pensininkams išduoda mokėjimo kvitą, kuriuo remdamasis pašto skyrius jiems išmoka pensiją (-as) ir priedus. Pensijos gavėjo pasirašytas mokėjimo kvitas laikomas įrodymu, kad mokėjimas vykdytas.“

14 Nutarimo 58 straipsnyje numatyta:

„[Institutas] reguliariai perveda pensijoms ir priedams išmokėti reikalingas sumas *Balgarski poshti EAD* [(toliau – *Balgarski poshti*)] teritoriniam skyriui, kad būtų užtikrinta, jog pinigai bus išmokėti laiku. <...>“

15 Nutarimo 92 straipsnyje nustatyta:

„1) [Instituto] teritorinis skyrius perveda pensijoms išmokėti skirtas pinigų sumas ? *Balgarski poshti* teritorinio skyriaus bendrąjį sąskaitą. Piniginius reikalus, susijusius su atitinkamų mėnesių mokamomis pensijomis, [instituto] teritorinis skyrius ir *Balgarski poshti* teritorinis skyrius sutvarko iki to mėnesio pabaigos.

2) [Institutas] per savo teritorinius skyrius sumoka *Balgarski poshti* teritoriniams skyriams 8,5 tūkstantosios dalies kiekvienų mėnesių išmokamą pensiją už išmokant pensijas per pašto tinklą atliktą darbą. Ši suma pervedama iki kito mėnesio 7 d.

3) Pridėtinės vertės mokestis, mokėtinas už 2 dalyje nurodytas sumas, [instituto] teritorinis skyrius perveda *Balgarski poshti* teritoriniam skyriui kartu su 2 dalyje nurodyta suma.

4) 2 ir 3 dalyse nurodyti pervedimai atliekami pagal sąskaitų faktūrą, kurį *Balgarski poshti* teritorinis skyrius išrašo išmokėjusių pensijas tų mėnesių.

5) Tuo atveju, kai dėl pašto skyriaus darbuotojo kaltės pensija išmokama neteisingai, *Balgarski poshti* teritorinis skyrius grąžina atitinkamą sumą [instituto] teritoriniam skyriui.<...>“

16 Pagal iš dalies pakeisto Pašto paslaugų įstatymo (*Zakon za poshtenskite uslugi*, toliau – Pašto paslaugų įstatymas) 4 straipsnį „pašto paslaugos apima universaliąsias pašto paslaugas ir pašto paslaugas, nepriskiriamas prie universaliųjų pašto paslaugų“.

17 Pašto paslaugų įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Pašto paslaugų teikėjas, pareigotas teikti universaliąsias pašto paslaugas, šiame įstatyme nustatyta tvarka gali teikti ir kitas pašto paslaugas ir verstis kita veikla, kuri yra jo, kaip prekybos bendrovės, verslo veiklos dalis.“

18 Minuto įstatymo 29b straipsnyje patikslinama:

„Pašto paslaugų teikėjas, pareigotas teikti universaliąsias pašto paslaugas, savo veiklą organizuoja ir už ją atsiskaito pagal taikytinus apskaitos standartus ir taiko sąnaudų paskirstymo sistemą tiek visai prekybos veiklai, tiek atskirai šiai veiklai:

1. universaliosioms pašto paslaugoms pagal paslaugų rūšis,
2. pašto perlaidoms,
3. pagal 38 straipsnio 1–3 punktus prie universaliųjų pašto paslaugų nepriskiriamoms pašto paslaugoms,
4. kitai prekybos veiklai.“

19 Iš Pašto paslaugų įstatymo 38 straipsnio matyti, kad prie universaliųjų pašto paslaugų nepriskiriamos šios pašto paslaugos:

1. reklaminio pašto paėmimas, vežimas ir pristatymas,
2. 3 straipsnio 2 punkte nurodytos paslaugos,
3. kurjerių paslaugos,
4. pašto perlaidos.“

20 Kaip nustatyta Pašto paslaugų įstatymo 39 straipsnio 3 punkte, leidimas pagal šį įstatymą yra administracinis dokumentas, išduodamas, be kita ko, pašto perlaidų paslaugoms teikti.

21 To paties įstatymo papildomų nuostatų 1 straipsnio 9 punkte nustatyta, kad „pašto perlaidos“ yra pašto paslaugos, kai pinigų sumą pervedantis asmuo perveda ją gavėjui naudodamas popierinį dokumentą; tai atlieka pašto paslaugų teikėjas, turintis leidimą teikti 39 straipsnio 3 punkte nurodytas paslaugas, darbuotojas“.

22 Pagal minuto įstatymo pereinamojo laikotarpio ir baigiamųjų nuostatų 70 straipsnį „[p]ašto paslaugų teikėjas, pagal 24 straipsnį pareigotas teikti universaliąsias pašto paslaugas, penkiolikos metų laikotarpį, skaičiuojamą nuo šio įstatymo paskelbimo „Darzhaven vestnik“ [(Oficialusis leidinys), 2010, Nr. 102, galioja nuo 2010 m. gruodžio 30 d.] dienos, yra prekybos veikla besiverčianti bendrovė [Balgarski poshti]“.

**Pagrindinės bylos faktinės aplinkybės ir prejudiciniai klausimai**

23 2000 m. kovo 10 d. ?sakymu Ministr? taryba pri?m? nutarim?; min?tas nutarimas ?sigaliojo nuo 2000 m. sausio 1 d. Šiame nutarime numatyta, kad pensijas išmoka instituto teritoriniai skyriai per šalyje esan?ius bankus ir nacionalin?s pašto paslaug? teik?jos *Balgarski poshti* – prekybos veikl? vykdan?ios bendrov?s, kurios 100 % akcij? priklauso valstybei, – pašto skyrius. Šios pašto perlaidos apima pensij? išmok?jim? tiek pašto skyriuose, tiek gav?jo adresu; pastaruoju atveju pensijas išmoka pašto darbuotojas. Tuo metu, kai priimtas šis nutarimas, *Balgarski poshti* buvo vienintel? ?staiga, pagal Pašto paslaug? ?statym? ?galiota teikti universali?sias pašto paslaugas, prie kuri? priskirtos ir pašto perlaidos.

24 Iš dalies pakeitus min?t? ?statym?, nuo 2009 m. lapkri?io 3 d. pašto perlaidos nebepriskiriamos prie universali?j? pašto paslaug?. *EasyPay AD* ir *Finance Engineering AD* yra ?mon?s, turin?ios Ryši? reguliavimo komisijos išduot? leidim? teikti pašto perlaid? paslaugas. Tod?l šios ?mon?s mano, jog, min?tu nutarimu suteikus *Balgarski poshti* išimtinės teises išmok?ti pensijas naudojantis pašto perlaidomis, ribojamos j?, kaip pašto paslaug? teik?j?, teis?s ir kyla gr?sm? laisvai konkurencijai.

25 Ministr? taryba tvirtina, kad skiriant ir išmokant pensijas vykdomos valstyb?s socialinio draudimo funkcijos, kuri? negalima laikyti ekonomine veikla. Reglamentuojamojo pob?džio aktu *Balgarski poshti* pavesta teikti vieš?sias paslaugas, kurioms netaikoma konkurencijos teis?. Ministr? taryba priduria, kad tik ši bendrov? turi filial? tinkl? visoje Bulgarijos teritorijoje, ?skaitant mažai apgyvendintas sritis.

26 Pirmosios instancijos teismas nusprend?, kad Socialin?s apsaugos kodekso 106 straipsniu Ministr? tarybai suteikiama galimyb? rinktis bendrov?, kuri geriausiai patenkint? vieš?j? poreik?, ir tuo remdamasis padar? išvad?, kad *EasyPay AD* ir *Finance Engineering AD* pareikšt? ieškin? reikia atmesti kaip nepagr?st?. Tod?l šios šalys pateik? kasacin? skund? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiame teisme.

27 Šiomis aplinkyb?mis *Varhoven administrativen sad* nusprend? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar tokia pašto paslauga, kaip pašto perlaidos, kai siunt?jas (šiuo atveju valstyb?) perveda pinig? sumas gav?jams – asmenims, kuriems priklauso socialin?s išmokos, nepatenka ? Direktyvos 97/67 taikymo srit? ir d?l to jai taikomos SESV 106 ir 107 straipsni? nuostatos?

2. Jei ? pirm?j? klausim? b?t? atsakyta teigiamai, ar SESV 106 ir 107 straipsniai aiškintini taip, kad jais draudžiami laisvos konkurencijos ribojimai teikiant tokias pašto paslaugas kaip aptariamoji, kai tai grindžiama privalomaisiais reikalavimais, susijusiais su pilie?i? konstitucin?s pagrindin?s teis?s užtikrinimu ir valstyb?s socialine politika, ir kai tokia paslauga pagal savo pob?d? taip pat gali b?ti laikoma visuotin?s ekonomin?s svarbos paslauga su s?lyga, kad paslaugos teik?jo gaunamas atlygis yra kompensacija, neviršijanti VESP sprendimo 2 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytos sumos?“

## **D?l prejudicini? klausim?**

### *D?l pirmojo klausimo*

28 Pirmuoju klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s nori išsiaiškinti, ar Direktyv? 97/67 reikia aiškinti taip, kad pašto perlaidos paslauga, kai siunt?jas (šiuo atveju valstyb?) perveda pinig? sumas gav?jams per pašto paslaug? teik?j?, ?pareigot? teikti universali?sias pašto paslaugas, nepatenka ? šios direktyvos taikymo srit?.

29 Primintina, kad Direktyvos 97/67 2 straipsnio 1 punkte pateiktas baigtinis s?rašas paslaug?, kurias apima s?voka „pašto paslaugos“, kaip ji suprantama pagal ši? direktyv?; šias paslaugas sudaro pašto siunt? surinkimas, r?šivimas, vežimas ir skirstymas. Be to, šio straipsnio 6 punkte konkre?iai apibr?žta, kas laikoma „pašto siunta“ pagal ši? direktyv?.

30 Ta?iau nei 2 straipsnyje, nei jokioje kitoje Direktyvos 97/67 nuostatoje neminimos finansin?s paslaugos, taip pat ir tos, kurias papildomai teikia pašto paslaug? teik?jai (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Asemple ir Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería*, C?240/02, EU:C:2004:140, 31 punkt?).

31 Taip pat reikia patikslinti, kad, atsižvelgiant ? šios Direktyvos 97/67 nuostatos aiškum? ir išsamum?, jos negalima aiškinti pla?iai, nes taip b?t? išpl?sta šios direktyvos taikymo sritis ir ji b?t? taikoma situacijoms, kuri? neapima (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Asemple ir Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería*, C?240/02, EU:C:2004:140, 32 punkt?).

32 Taip pat buvo nuspr?sta, kad pašto perlaidos paslaugos, kai per vieš? pašto tinkl? atliekami mok?jimai fiziniams ar juridiniams asmenims kit? asmen? s?skaita ir j? pavedimu, nepatenka ? Direktyvos 97/67 taikymo srit? (žr. Sprendimo *Asemple ir Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería*, C?240/02, EU:C:2004:140, 34 punkt?).

33 Tod?l ? pirm?j? klausim? reikia atsakyti: Direktyva 97/67 aiškintina taip, kad pašto perlaidos paslauga, kai siunt?jas (šiuo atveju valstyb?) perveda pinig? sumas gav?jams per pašto paslaug? teik?j?, ?pareigot? teikti universali?sias pašto paslaugas, nepatenka ? šios direktyvos taikymo srit?.

#### *D?l antrojo klausimo*

34 Antruoju klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s siekia išsiaiškinti, ar SESV 107 straipsnio 1 dal? reikia aiškinti taip, kad pagal j? valstybei narei draudžiama tokiai ?monei kaip nagrin?jamoji pagrindin?je byloje suteikti išimtinės teisės išmok?ti pensijas naudojančios pašto perlaidomis.

35 Pirmiausia primintina, kad norint konstatuoti valstyb?s pagalb? reikia, kad b?t? tenkinamos visos SESV 107 straipsnio 1 dalyje nurodytos s?lygos. Pirma, turi b?ti valstyb?s parama arba parama panaudojant valstyb?s išteklius. Antra, ši parama turi gal?ti daryti poveik? valstybi? nari? tarpusavio prekybai. Tre?ia, ja turi b?ti suteikta naudos asmeniui, kuris ja naudoja. Ketvirta, ji turi iškraipyti konkurencij? ar kelti tokio iškraipymo pavoj? (žr. Sprendimo *Libert ir kt.*, C?197/11 ir C?203/11, EU:C:2013:288, 74 punkt? ir jame nurodyt? teismo praktik?).

36 Taigi, norint konstatuoti valstyb?s pagalb?, pagal SESV 107 straipsnio 1 dal? vis? pirma turi b?ti suteikta naudos ?monei.

37 Šiuo klausimu pirmiausia pažym?tina, kad ?mon?, taikant S?jungos teis?s nuostatas konkurencijos srityje, yra bet koks ekonomin? veikl? vykdančias subjektas, nepaisant jo teisinio statuso ir finansavimo b?do. Taip pat pasakytina, kad ekonomine veikla laikoma bet kokia veikla, kai konkre?ioje rinkoje si?lomos prek?s ar paslaugos (žr. Sprendimo *Compass-Datenbank*, C?138/11, EU:C:2012:449, 35 punkt?).

38 Be to, nuspr?sta, kad ?staigos, susijusios su valstybinio socialinio draudimo sistemos valdymu, atlieka išimtinai socialin? funkcij?. Ši veikla grindžiama solidarumo principu ir ja

nesiekama pelno. Išmokos yra numatytos ?statymuose ir nepriklauso nuo sumok?t? ?mok? dydžio (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Poucet ir Pistre*, C?159/91 ir C?160/91, EU:C:1993:63, 18 punkt?).

39 Patikrinti, ar pašto perlaid? vykdydamas *Balgarski poshti*, taip išmokant pagrindin?je byloje nagrin?jamas pensijas, susij?s su valstybinio socialinio draudimo sistemos valdymu ir ar d?l šios priežasties ši veikla laikytina ekonomine veikla, kuriai taikoma SESV 107 straipsnio 1 dalis, turi prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas.

40 Šiomis aplinkyb?mis primintina, jog tam, kad veikla neb?t? laikoma ekonomine, ji pagal savo pob?d?, tiksl? ir jai taikomas taisykles turi b?ti neatskiriamai susijusi su nacionaline pensij? sistema (pagal analogij? žr. Sprendimo *Aéroports de Paris / Komisija*, C?82/01 P, EU:C:2002:617, 81 punkt?). Taigi pagrindin?je byloje reikia atsižvelgti ? tai, kad pašto perlaid? vykdydamas galb?t gali b?ti atskiriamas nuo šios sistemos.

41 Šiuo klausimu, be kita ko, iš nutarimo 50 straipsnio, 54 straipsnio 1 dalies ir 58 straipsnio matyti, kad senatv?s išmokos, skiriamos pagal valstybin? socialinio draudimo sistem?, priskiriamos prie instituto funkcij?, o šis, vykdydamas ši? funkcij?, pasitelkia *Balgarski poshti* tik pensij? išmok?jimui užtikrinti.

42 Be to, nutarimo 50 straipsnyje numatyta, kad pensijos gali b?ti išmokamos ir per bankus. Remiantis duomenimis, kuriuos institutas pateik? Bulgarijos vyriausybei ir kuriuos ši nurod? per 2015 m. geguž?s 1 d. pos?d?, apie 53 % vis? pensij? išmokama banko pavedimu. Taigi *Balgarski poshti* vykdomos pašto perlaidos n?ra vienintel? priemon? pensijoms išmok?ti.

43 Šios aplinkyb?s leidžia manyti, kad pašto perlaid? vykdydamas pensijoms išmok?ti yra veikla, kuri? galima atskirti nuo nacionalin?s pensij? sistemos. Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas turi ?vertinti ši? aplinkybi? svarb?, be kita ko, atsižvelgdamas ? kitas jam žinomas faktines ir teises aplinkybes.

44 Antra, tuo atveju, jei pagrindin?je byloje nagrin?jamas pašto perlaid? vykdydamas pensijoms išmok?ti yra veikla, kuri? galima atskirti nuo valstybinio socialinio draudimo sistemos ir kuri laikytina ekonomine veikla, kyla klausimas, ar tai, kad valstyb? nar? suteikia ?monei išimtinės teises išmok?ti pensijas naudojantis pašto perlaidomis, gali b?ti nauda, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

45 Šiuo klausimu primintina, kad SESV 107 straipsnio 1 dalis netaikoma valstyb?s ?sikišimo, laikomo kompensacija už paslaugas, kurias teikia ši? kompensacij? gaunan?ios ?mon?s, vykdydamos savo su vieš?ja paslauga susijusius ?sipareigojimus, atveju, nes šios ?mon?s realiai negauna jokios finansin?s naudos ir d?l min?tos ?sikišimo priemon?s neatsiduria palankesn?je konkurencin?je pad?tyje, palyginti su kitomis su jomis konkuruojan?iomis ?mon?mis (žr. Sprendimo *Libert ir kt.*, C?197/11 ir C?203/11, EU:C:2013:288, 84 punkt? ir Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*, C?280/00, EU:C:2003:415, 87 punkt?).

46 Vis d?lto tam, kad konkre?iu atveju tokia kompensacija neb?t? pripaž?stama valstyb?s pagalba, turi b?ti tenkinamos tam tikros s?lygos (Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*, C?280/00, EU:C:2003:415, 88 punktas).

47 Pirma, iš Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C?280/00, EU:C:2003:415) 89 punkto matyti, kad ?monei gav?jai privalo b?ti faktiškai pavesta vykdyti viešosios paslaugos ?pareigojimus, o šie ?pareigojimai turi b?ti aiškiai apibr?žti tam, kad tokia kompensacija neb?t? laikoma valstyb?s pagalba.

48 Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar *Balgarski poshti* faktiškai pavesta vykdyti viešosios paslaugos pareigojimus ir ar šie pareigojimai aiškiai tvirtinti pagrindinėje byloje nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose.

49 Antra, iš Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) 90 punkto matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas privalo nustatyti, ar kriterijai, kuriais remiantis apskaičiuojama kompensacija, nustatyti iš anksto objektyviai ir skaidriai.

50 Šiuo klausimu pažymėtina, kad nutarimo 92 straipsnio 2 dalyje nurodyta bazinė suma, pagal kurią apskaičiuojama su viešosios paslaugos pareigojimais susijusi kompensacija.

51 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar, taikant Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) 92 punkte nurodytą sąlygą, kompensacija neviršija to, kas būtina, siekiant padengti visas išlaidas ar dalį jų, kurios patiriamos, kai pensijos išmokamos atliekant pašto perlaides, atsižvelgiant į gautas atitinkamas plaukas ir protingą pelną, susijusį su šio pareigojimo vykdymu.

52 Kai žmonės, kuriai pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, nepasirinkta vadovaujantis viešųjų pirkimų procedūra, kaip pagrindinėje byloje, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat turi įsitikinti, kad, remiantis Sprendimo *Altmark Trans et Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) 93 punkte nurodyta ketvirtąja sąlyga, kompensacijos dydis nustatytas remiantis išlaidų, kurių tipinė žmonėms, gerai valdoma ir turinti pakankamai priemonių, būtų patyrusi vykdydama viešosios paslaugos pareigojimus, analize, atsižvelgiant į atitinkamas gaunamas plaukas ir protingą pelną, susijusį su šio pareigojimo vykdymu.

53 Trečia, nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad *Balgarski poshti* gaunamas atlygis yra kompensacija, neviršijanti VESP sprendimo 2 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytos sumos, reikia patikslinti, kad šis sprendimas taikomas priemonėms, pripažįstamoms valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnį (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Libert ir kt.*, C-197/11 ir C-203/11, EU:C:2013:288, 102 punktą). Tik tuo atveju, jei nebūtų laikomasi šio sprendimo 47–52 punktuose nurodytų kriterijų ir jei būtų vykdytos SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas galėtų taikyti minėtą sprendimą siekdamas nustatyti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama priemonė, laikytina valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnį, yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį ir ar jai gali būti netaikoma SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatyta pareiga iš anksto pranešti.

54 Šiuo klausimu primintina, jog iš VESP sprendimo 11 ir 12 straipsnių matyti, kad šiuo sprendimu panaikinamas Sprendimas 2005/842 ir kad VESP sprendimas įsigalioja nuo 2012 m. sausio 31 d. Kaip pažymi Europos Komisija, VESP sprendimo 10 straipsnyje numatyta, kad pagalbos schemos, patvirtintos prieš įsigaliojant šiam sprendimui, kurios laikytos suderinamomis su vidaus rinka ir kurioms netaikytas reikalavimas apie jas pranešti pagal Sprendimą 2005/842, ir toliau laikomos suderinamos su vidaus rinka ir joms dar dvejus metus, t. y. iki 2014 m. sausio 31 d., netaikomas reikalavimas apie jas pranešti. Nuo tos dienos valstybės pagalbos schema turi tenkinti VESP sprendime nustatytas sąlygas, kad jai nebūtų taikoma pareiga pranešti.

55 Be to, kadangi, kaip matyti iš šio sprendimo 23 punkto, nutarimas ?sigaliojo 2000 m. sausio mėn., paminėtina, kad pagal VESP sprendimo 2 straipsnio 2 dalį tuo atveju, jei paslaugų teikėjas visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikia daugiau kaip dešimt metų, minėtas sprendimas taikomas tik tada, kai paslaugos teikėjas turi imtis didelių investicijų, kad galėtų ?vykdyti visuotinės ekonominės svarbos paslaugos ?pareigojimą, o tai turi ?vertinti nacionalinis teismas.

56 Atsižvelgiant ? tai, kas išdėstyta, ? antrąjį klausimą reikia atsakyti: SESV 107 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad tuo atveju, jei pašto perlaidų vykdymas pensijoms išmokėti yra ekonominė veikla, ? šios nuostatos taikymo sritį nepatenka situacija, kai valstybė narė suteikia tokiai ?monei, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, išimtinės teisės išmokėti pensijas naudojantis pašto perlaidomis, nes ši paslauga yra visuotinės ekonominės svarbos paslauga, už kurią mokama kompensacija yra kaip atlygis už paslaugas, kurias ši ?monė teikia vykdydama su viešąja paslauga susijusius ?sipareigojimus.

### **Dėl bylinėjimosi išlaidų**

57 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo, iš dalies pakeistą 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/6/EB, reikia aiškinti taip, kad pašto perlaidos paslauga, kai siunčiamas (šiuo atveju valstybė) perveda pinigų sumas gavėjams per pašto paslaugų teikėjų, ?pareigotą teikti universaliąsias pašto paslaugas, nepatenka ? šios direktyvos taikymo sritį.**

2. **SESV 107 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad tuo atveju, jei pašto perlaidų vykdymas pensijoms išmokėti yra ekonominė veikla, ? šios nuostatos taikymo sritį nepatenka situacija, kai valstybė narė suteikia tokiai ?monei, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, išimtinės teisės išmokėti pensijas naudojantis pašto perlaidomis, nes ši paslauga yra visuotinės ekonominės svarbos paslauga, už kurią mokama kompensacija yra kaip atlygis už paslaugas, kurias ši ?monė teikia vykdydama su viešąja paslauga susijusius ?sipareigojimus.**

Parašai.

\* Proceso kalba: bulgarų.